

PORVOONJOEN POLKU JA MELONTAMATKA

RISTOLAN KÄVELYREITTI ja MUINAISPOLKU

Porvoonjoen polkuun kuuluvalla Ristolán reitille pääsee parhaiten Lahden keskustasta seuraamalla vanhaa Helsingintietä etelään n. 3,5 km. Reitti on Ali-Juhakkalan ja Miekkion sillan välinen n. 4,5 km pituinen kävelypolku, jonka varrella pääsee konkreettisesti ihaillemaan Porvoonjoen mutkittelevaa uomaa kahdesta ylityspaikasta sekä Oksasen sillalta. Virtaava vesi on syövyttänyt jokiuomaan vähitellen viehättäviä kiemuroita (meanderointimutkia) kulkiessaan läpi Lahden hiesu- ja hietatasankojen.

Porvoonjoen asutushistoria on maamme vanhimpia. Jokilaakso on lähes koko matkaltaan esihistoriallisesti ja arkeologisesti mielenkiintoista. Jääkauden jälkeen n. 10 000 v. sitten, kun Porvoonjoki oli vielä meren lahtena, asettuivat ensimmäiset asukkaat Viron suunnalta Salpausselän eteläreunalle Renkomäen Ristolaan. Meren pinnan laskiessa asutus on levinnyt etelämmäksi ja esimerkiksi ns. Askolan kulttuurin vanhimmat jäännökset ovat n. 7000 v. takaa. Porvoonjoen polku on yksi Suomen 40 muinaispolusta, joita museovirasto nimensi v. 2008 (www.muinaispolut.fi).

Polku seurailee viljeltyjä maisemapeltoja ja metsäsaarekkeitä. Luontoelämysten kohokohtia ovat mm. Oksasen kalliotasanne ja -jyrkäne sekä Ristolán muinaismuistoalue ja sen kivikautinen kvartsikivilouhos, jossa näkyy konkreettisesti esihistoriallisen (n. 9300 v. sitten) ihmisen käden jälki. Muinainen louhoskuoppa on Uuden Orimattilantien pohjoispuolella kevyen liikenteen väylän varrella, jossa on info-taulu koskien koko Ristolán muinaismuistokohdetta. Usein itse muinaismuistoaluetta tien eteläpuolella hoitavat kesäisin lampaat tai hevoset. Jos haluaa jatkaa matkaa, voi joutuu kiipeämään aidan yli.

Ristolasta pääsee tarvittaessa käymään Jokimaan ravikeskuksessa. Vartio-ojan yli ja Renkomäen maisemapeltojen vieritse joen vartta seuraten pääsee Miekkiontien sillalle. Samalla voi etsiä muinaisen Ancylusjärven (n. 9000 v. vanhoja) rantavyöhykkeitä (korkeuskäyrillä n. 60–65 metriä mpy).

HUOM! Varo pehmeitä rantavalleja!
ATTENTION! Take care of the riversides with a soft bottom!

MELONTAMATKA “Vellamonnousu”

Ali-Juhakkalasta voi lähteä myös meloen Miekkion sillalle (n.11 km) tai jopa Porvooseen saakka. Ristolán muinaismuistoalueelle pääsee Vartio-ojan rantautumispaikalta. Rantautua voi myös Oksasen sillan eteläpuolella ja käydä ihailmassa jokea Oksasen kalliolta ja syömässä eväitä.

Miekkion sillan rantautumispaikalta on n. 900 m Renkomäen liikekeskus, josta löytyy kahvia ja ruokaa.

Tarina kertoo, että Vellamo-vedenneito, joka on Päijät-Hämeen maakuntavaakunan tunnuskuva, on voinut jääkauden jälkeen joutua Porvoonjoen kautta Vesijärveen ja maan kohottua jäänyt Salpausselän pohjoispuolelle. Tämän takia melontamatka on nimetty Vellamonnousuksi.

LISÄTIETOJA: Lahti Travel Oy p. 0207281750, Rautatienkatu 22,15111 Lahti. Luontoasioissa opastetaan Valvonta- ja ympäristökeskuksessa p.03–81411 (ma-pe klo 8-15). Melonta- ja ulkoilupalveluista saa tietoa liikuntatoimistosta p. 03–816816, Urheilukeskus, 15110 Lahti.

More information can be got from Lahti Travel, tel. 0207281750, www.lahtitravel.fi, address Rautatienkatu 22, FIN-15111 Lahti and from Sports Centre office, tel. (03)816816 or info (1.6 -31.8.) tel.(+3583) 8144570. For questions on the natural environment please turn to the Lahti Health Control and Environmental Centre, tel. (03)81411 (Mon. -Fri. 8.00-15.00), www.lahti.fi/teky